

Gemeenteraad Eijsden-Margraten
Amerikaplein 1
6269 DA MARGRATEN

Eijsden-Margraten: 4 november 2021

Onderwerp: RIB stand van zaken Regionale Veranderopgave Inburgering

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij informeren wij u over de stand van zaken van de Regionale Veranderopgave Inburgering.

Aanleiding

Per 1 januari 2022 worden gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering, ook wel Veranderopgave Inburgering genoemd. Daarmee komt de regie op de inburgering weer bij de gemeenten te liggen. De Maastricht-Heuvelland gemeenten hebben in 2020 de nadrukkelijke wens uitgesproken om in de uitvoering van de Veranderopgave Inburgering te werken vanuit een gezamenlijke koers en aanpak richting de toekomst. De koers en aanpak zijn uitgewerkt in de contourennota 'Veranderopgave Inburgering Maastricht-Heuvelland', die de gemeenteraden van de zes gemeenten eind 2020, dan wel begin 2021, hebben ontvangen. De opdracht vanuit de Veranderopgave Inburgering is om de dienstverlening zo te organiseren dat deze aansluit bij de leefwereld van de inburgeraars. De systeemwereld is hierbij niet leidend. Belangrijk is om te leren van de inburgeraars, de ervaringsdeskundigen en van professionals die betrokken zijn bij de inburgering. De ambitie is om samen met hen gaandeweg te werken aan een nieuwe klantgerichte integrale dienstverlening. Hierbij volgen we de uitgangspunten van de contourennota.

- Tijdige start
- Snelheid traject
- Maatwerk
- Dualiteit (leren van taal in combinatie met participatie)
- Kwaliteit inburgeringsaanbod
- Gebruikmaking ervaringsdeskundigen

Behandeld door

Bijlage(n)

Documentnr.

: 1

Ons kenmerk

Inregelen van wettelijke vereisten en inregelen van de uitvoering bij SEM

Met de invoering van de nieuwe Wet Inburgering komt de regie op de inburgering weer terug naar de gemeenten. Gemeenten worden volgens de wet verantwoordelijk voor de uitvoering van een groot aantal zaken rondom inburgering. Zij helpen inburgeraars straks stap voor stap op weg om zo snel mogelijk mee te kunnen doen in ons land en om daarnaast zo snel mogelijk werk te vinden¹.

De eerste stap is de (levens-)brede intake (inclusief de leerbaarheidstoets). Van daaruit wordt, samen met de inburgeraar, een Persoonlijk plan inburgering en participatie (PIP) opgesteld. Vervolgens doet de gemeente een aanbod voor een inburgeringsprogramma dat aansluit bij het niveau van de inburgeraar. Hierbij zijn 3 leerroutes mogelijk. Ook het Participatieverklaringstraject (PVT) en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) worden door de gemeente aangeboden. Verder zorgt de gemeente voor begeleiding richting de arbeidsmarkt en voor maatschappelijke begeleiding – dit laatste na huisvesting binnen de gemeente. Statushouders met een uitkering dienen in de beginperiode financieel ontzorgd te worden. Hiermee bedoelen we het automatisch inhouden en doorbetalen van de vaste lasten op de Participatiewet-uitkering voor een periode van minimaal 6 maanden.

De gemeente blijft een partner in de keten rondom inburgering. In deze samenwerking zijn bepaalde taken verdeeld. Gedacht kan worden aan zaken als diplomawaardering en de leerbaarheidstoets. Hierin moeten nog vanuit het rijk de laatste hobbels en onduidelijkheden worden gladgestreken.

Stand van zaken:

- De inkooptrajecten voor de taken die we uitbesteden lopen voorspoedig en op schema. De leerroutes kopen we in op de schaal van Zuid-Limburg en de Maatschappelijke begeleiding (inclusief de participatieverklaring en financiële zelfredzaamheid) met Maastricht-Heuvelland.
- De uitvoering van de nieuwe gemeentelijke taken ligt per 1 januari 2022 bij Sociale Zaken Eijsden-Margraten (SEM). Er is binnen SEM ruime aandacht voor de Veranderopgave Inburgering en de voorbereidingen lopen conform planning.
- Er dienen uitvoeringsrichtlijnen voor de handhaving op de inburgeringsplicht te komen. Deze zijn in voorbereiding.
- Recent is het Besluit Inburgering vanuit de rijksoverheid gepubliceerd. Dit moet duidelijkheid geven over de verdeling van taken tussen de ketenpartners. (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2021-410.html>)

---

¹ Het nieuwe stelsel gaat gelden voor die inburgeraars die vanaf 1-1-2022 inburgeringsplichtig worden. Dit betekent dat we begin 2022 mogelijk nog te maken zullen krijgen met inburgeraars die onder de oude inburgeringsregels vallen. In die zin is er sprake van een geleidelijke ingroei.

Betrekken ervaringsdeskundigen bij inburgeringsbeleid: de rode draad

Op 28 juni en 1 juli zijn er in een tweetal gemeenschapshuizen sessies geweest met inburgeraars, casemanagers inburgering en maatschappelijk begeleiders. Van de gesprekken tijdens deze sessies is een getekend verslag gemaakt. Dit is als bijlage toegevoegd. Hieronder leest u de rode draad uit die gesprekken.

Maar eerst 2 opmerkingen vooraf.

- 1 De ervaringsdeskundigen die wij spraken, doorliepen in de afgelopen jaren een inburgeringstraject. Voor een deel onder het huidige stelsel, voor een deel onder de regels van wetgeving die nu niet meer van toepassing is. Dit betekent dat sommige opmerkingen de reactie oproepen, dat we inmiddels anders werken. Dat klopt. Maar niettemin geven de gemaakte opmerkingen aan wat inburgeraars belangrijk vinden voor een goed inburgeringsproces.
- 2 Niet alle inburgeraars die we hebben benaderd voor de gesprekken, hebben zich ook daadwerkelijk aangesloten bij de sessies. De mensen die wel aanwezig waren, zijn overwegend hoger opgeleid. Dit betekent dat wij als werkgroep de ervaringen van lager opgeleide mensen nog onvoldoende in beeld hebben.

De rode draad van de gesprekken

- 1 **Informeel leren in interactie met de dagelijkse omgeving**
Inburgeraars geven het belang aan van de contacten in hun dagelijkse leefomgeving, zoals de burens. Ook leren ze veel van hun taalmaatjes, in taalcafés, tijdens vrijwilligerswerk en op de werkvloer. Het dialect wordt hierbij als aandachtspunt genoemd, hulp van gezin tot gezin als tip.
Quote: van mijn taalmaatje leerde ik meer dan in de klas.
Quote: wat maakte het verschil? Dat ik vragen ging stellen!
- 2 **Toekomstgericht**
Er is veel gesproken over het aansluiten op de ambities van mensen met een plan. Hierbij is ook aangegeven dat ook na de inburgering het leerproces doorgaat. Veel inburgeraars lieten weten uiteindelijk een hoger niveau te willen bereiken dan het examenniveau om hun kansen in Nederland te vergroten.
- 3 **Zo vroeg mogelijk beginnen**
In de gesprekken werd genoemd dat er tijd overheen gaat voordat de inburgering start. Dat wachten begint in de centrale opvang, maar ook daarna duurt het wel even voordat de inburgering daadwerkelijk start. De deelnemers geven aan dat zij het belangrijk vinden dat die wachttijd korter wordt.
- 4 **Maatwerk**
In de gesprekken zijn maatwerk en een persoonlijke benadering genoemd als belangrijke factor. Daarnaast ook gedifferentieerde klassen qua startniveau en leertempo, en lestijden die aansluiten op werk, school van de kinderen en kinderopvang. Verder is ook maatwerk genoemd in relatie tot het financieel ontzorgen (de tijd die iemand nodig heeft voordat je dit zelf kunt regelen verschilt) en praktische regelzaken en de taal aan de start van het proces. In regelzaken bij eerste huisvesting kan informatievoorziening in de eigen taal helpen de regie zelf in handen te nemen.
Quote: kan de inburgeringsles niet in het weekend?

5 **De rol van de overheid**

Deelnemers hebben het ook over de rol van de overheid: onafhankelijk adviseren, communiceren in begrijpelijke taal, sturen op de bredere maatschappelijke basis voor inburgering (denk aan rol richting werkgevers) en denken in mogelijkheden zijn genoemd.

Inburgering onderweg: we zijn op de goede weg

1 **Aansluiting contourennota op rode draad**

Als we de input van ervaringsdeskundigen naast onze contourennota leggen, zien we aansluiting. De hele veranderopgave sluit op een aantal punten goed aan op wat voor de mensen die wij gesproken hebben, belangrijk is voor een geslaagde inburgering. Denk aan de regie op het stelsel, het uitgangspunt om eerder en levensbreed contact te leggen en het werken vanuit de leefwereld. Mooi is dat we hiervoor al een aantal fundamenten hebben liggen (zoals de mogelijkheid een hoger taalniveau te verwerven, het convenant met UAF voor hoogopgeleide vluchtelingen). Aandachtspunt is dat ook binnen de Participatiewet de ruimte gezocht zal moeten worden voor maatwerk.

2 **Betrekken ervaringsdeskundigen**

De deelnemers, zowel inburgeraars als professionals, geven aan dat deze gesprekken meerwaarde hebben, en dat de gemeenten vaker in gesprek met de ervaringsdeskundigen zouden kunnen gaan om een goede aansluiting van ons beleid op de leefwereld te blijven realiseren. Eerste prioriteit daarbij is het bereiken van de lager opgeleide inburgeraars.

Kort voor de invoeringsdatum van 1 januari 2022 zitten we in de eindspurt. We liggen op schema. Indien er aanleiding toe is, zullen wij u tussentijds nader informeren.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Eijsden-Margraten,
De gemeentesecretaris, De burgemeester,

Drs. M.A.G. Gerits

Drs. G.J.M. Cox